

เศรษฐกิจกับวิถีชีวิต

สุนทร หาญเช่าแววกรุล

E-mail soontorn.han@gmail.com

โทรศัพท์ 0859997332

ปริญญาตรี เกษตรศาสตร์

ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

บริษัท ทิม คอนซัลติ้ง เอ็นจิเนียรส์ ตำแหน่ง นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่าย

ธนาคารไทยเครดิตฯ เพื่อบริการย่อย ตำแหน่ง ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่

เศรษฐศาสตร์เพื่อธุรกิจ

<https://www.dropbox.com/sh/sz5ksn6i8cyevzd/AACYL-BoTO9jZHDZqk8TmV4Ba?dl=0>

ธนาคารแห่งประเทศไทย

หนังสือเรียนเสริม วิชาเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ Economics
เล่มเดียวอยู่

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

เศรษฐกิจกับวิถีชีวิต

คะแนนเต็ม **100** คะแนน แบ่งเป็น

- สอบกลางภาค **40** คะแนน
- สอบปลายภาค **40** คะแนน
- คะแนนเก็บ (ทั้งกลุ่มได้เท่ากัน) **20** คะแนน
 - การบ้าน **1** **7** คะแนน
 - การบ้าน **2** **8** คะแนน
 - เข้าเรียน/จริยธรรม **5** คะแนน

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

ยุคแรก	การจัดการเกี่ยวกับครัวเรือน
Alfred Marshall	วิชาที่ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในการดำเนินธุรกิจเพื่อดำรงชีพให้ได้มาซึ่งวัตถุ สิ่งของ เพื่อยังชีพให้มีความสุข
J. Harvey	การศึกษาถึงการจะจัดทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อสนองความต้องการอย่างไร
Bye	แขนงหนึ่งในสังคมศาสตร์ ที่กล่าวถึงการประกอบธุรกิจของมนุษย์
Ely	การศึกษาถึงเหตุที่ทำให้มนุษย์ทำงานเพื่อการเลี้ยงชีพ

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ คือ

→ การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้บรรลุประโยชน์สูงสุด

“ศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับ

การเลือกแนวทาง ในการใช้ ทรัพยากรการ

ผลิต ที่ มีอยู่อย่างจำกัด แต่ใช้ประโยชน์ได้หลาย

อย่าง สำหรับ ผลิตสินค้าและบริการ เพื่อให้เกิด

ประโยชน์(สนองความต้องการ) สูงสุด”

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

1. **การเลือก (choice)** จากความไม่สมดุระหว่างความต้องการที่ไม่จำกัด กับทรัพยากรที่จำกัด ต้องเลือกเพื่อประโยชน์หรือความพอใจสูงสุด และทุกครั้งที่มีการเลือกจะเกิด **“ต้นทุนค่าเสียโอกาส” (opportunity cost)** เสมอ

2. **ทรัพยากรการผลิต (productive resources)**
หมายถึง สิ่งของ หรือบริการทั้งที่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสร้างขึ้นโดยฝีมือของมนุษย์ ซึ่งนำมาใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตในรูปของสินค้าและบริการ

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

3. การมีอยู่จำกัด (scarcity) มองโดยรวมทั้งหมดว่า ทรัพยากรทุกอย่างในโลกมีจำกัด ยกเว้นแต่ คำนพบวิทยาการใหม่ ๆ ทำให้มีทรัพยากรใหม่มาทดแทนของเดิมที่หมดไป

4. สินค้าและบริการ (goods and services) คือ สิ่งที่ได้จากการทำงานร่วมกันของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สนองตอบความต้องการของผู้บริโภคได้

สินค้า (goods) สิ่งที่มีตัวตนจับต้องได้ มีรูปธรรม

บริการ (services) ไม่สามารถสัมผัสได้ ไม่เป็นรูปธรรม

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

5. ความต้องการ (wants) : ความอยากได้มา อยากเป็นเจ้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีหลายลักษณะ

- ความต้องการโดยทั่วไปไม่มีที่สิ้นสุด
- ความต้องการเฉพาะอย่างมีการสิ้นสุด
- ความต้องการบางสิ่งอาจทดแทนกันได้
- ความต้องการบางอย่างมีส่วนเกี่ยวพันกัน
- ความต้องการอาจกลายเป็นนิสัยได้

ความหมายของวิชาเศรษฐศาสตร์

สินค้าและบริการทางเศรษฐศาสตร์

1. **เศรษฐกิจทรัพย์** (economic goods) เป็นสินค้าและบริการที่มีราคา และมีต้นทุนในการผลิต

➤ **สินค้าเอกชน** (private goods) เป็นสินค้าที่แบ่งแยกการบริโภคได้ (rival consumption) และกีดกันผู้อื่นได้ (exclusion principle)

➤ **สินค้าสาธารณะ** (public goods) บริโภคร่วมกันได้ (joint consumption) และกีดกันไม่ได้

2. **สินค้าเสรี** (free goods) เป็นสินค้าที่สนองความต้องการได้ ไม่จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนความเป็นเจ้าของ อย่างไรก็ตามเปลี่ยนแปลงรูปร่าง สถานที่ และเวลา อาจกลายเป็นเศรษฐกิจทรัพย์ได้

ใช้แยกได้

ใช้ร่วมกัน

ปัญหาของระบบเศรษฐกิจ

พื้นฐานของปัญหาเกิดจาก

ความต้องการของมนุษย์ มี ไม่จำกัด

แต่ ทรัพยากร ในการผลิต มีจำกัด

ทรัพยากรที่จำกัด คือ

ปัญหาของระบบเศรษฐกิจ

ปัญหาที่ต้องแก้ไข คือ

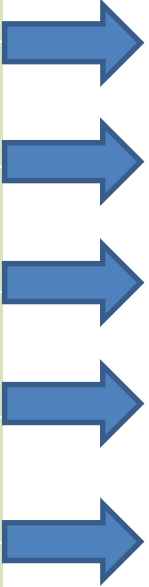
1. ผลิต อะไร (What)
2. ผลิต อย่างไร (How)
3. ผลิต ให้ใคร (For Whom)

ต้นทุนการเสียโอกาส

Opportunity Cost คือ มูลค่าของผลตอบแทนของกิจกรรมหนึ่งที่ต้องเสียไปเพื่อให้ได้อีกกิจกรรมหนึ่งแทน

เลือกอย่างหนึ่งเสียอย่างหนึ่ง

	อาวุธ	อาหาร
A	0	15
B	1	14
C	2	12
D	3	9
E	4	5
F	5	0

1
2
3
4
5

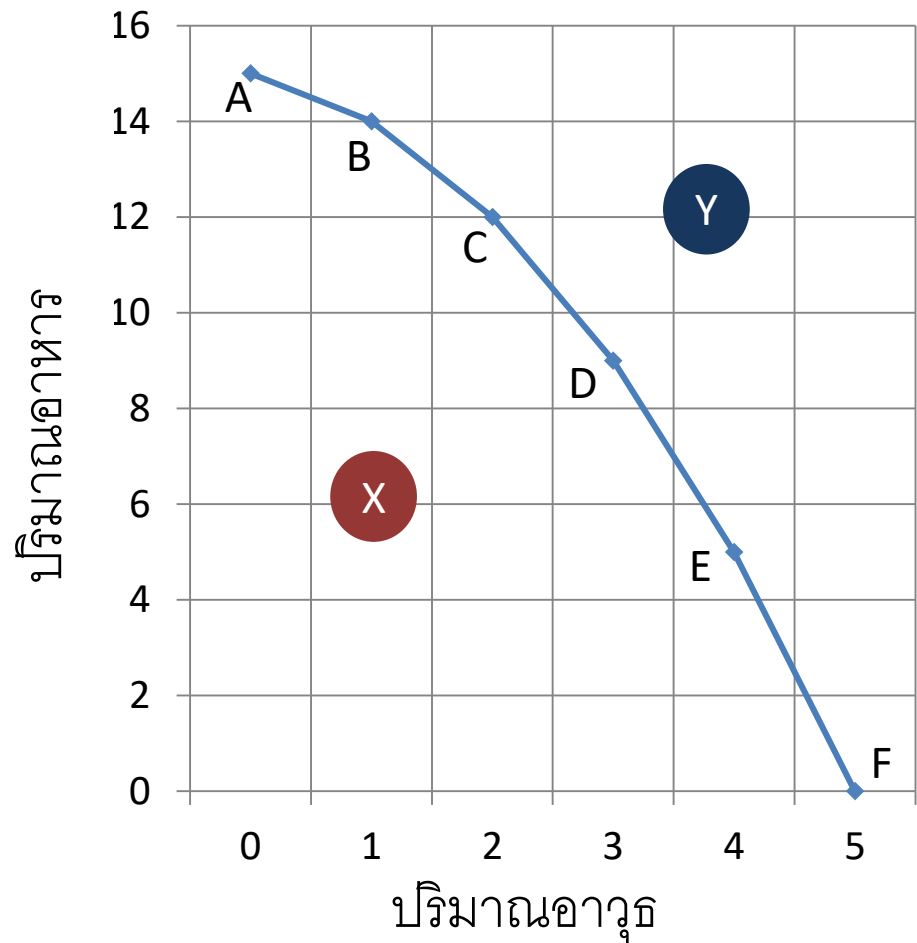
*“The Law of
Increasing Cost”
or
“The Law of
Diminishing
Return”*

เส้นความเป็นไปได้ในการผลิต

Production Possibility Curve หรือ Production Possibility Frontier

เป็นเส้นที่แสดงทางเลือกจากทรัพยากรผลิตสินค้า, ปรกฏการณ์แทน

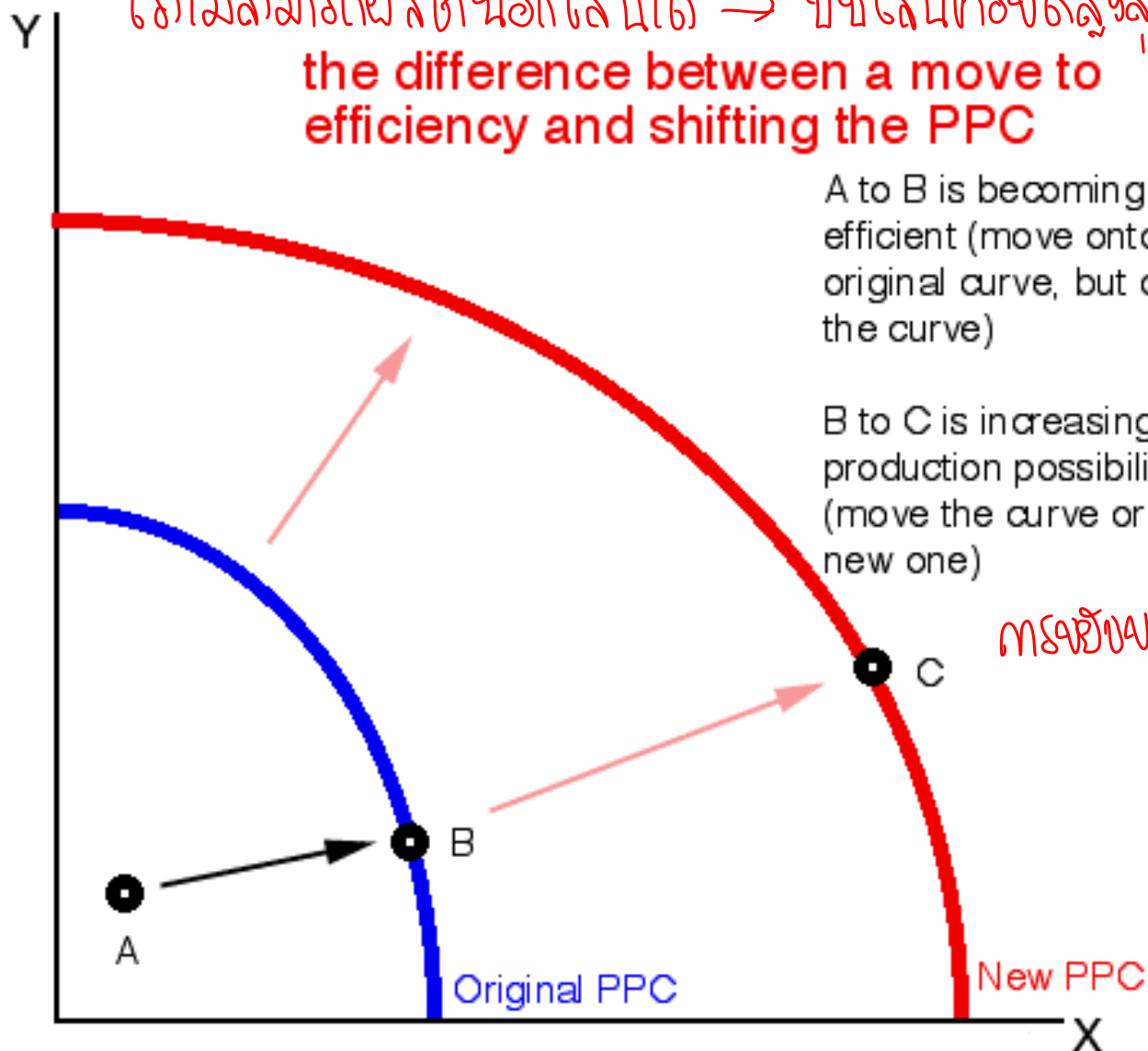
	อาวุธ	อาหาร
A	0	15
B	1	14
C	2	12
D	3	9
E	4	5
F	5	0

การเพิ่มขึ้นและลดลงของ PPC

เราไม่สามารถยืตนอกเส้นได้ → ขบเส้นคือข้อจำกัดที่ทรัพยากรเรามี

the difference between a move to efficiency and shifting the PPC

การขยับของเส้น → ทรัพยากร
มากขึ้น
↓
ผลิตได้มากขึ้น

Marginal Concept

การตัดสินใจโดยใช้แนวคิดส่วนเพิ่ม

↗ ผลประโยชน์ที่ได้เพิ่มขึ้น
ผลประโยชน์ส่วนเพิ่ม (Marginal Benefit)

ต้นทุนส่วนเพิ่ม (Marginal Costs)

ต้นทุนจม (Sunk Costs)

↘ ต้นทุนที่เสียไปแล้วเรียกคืนไม่ได้

↘ ไม่ผลต่อการตัดสินใจในอนาคต

↘ ค่าเสื่อม → ลงทุนช่วงแรกแล้วจะรับ

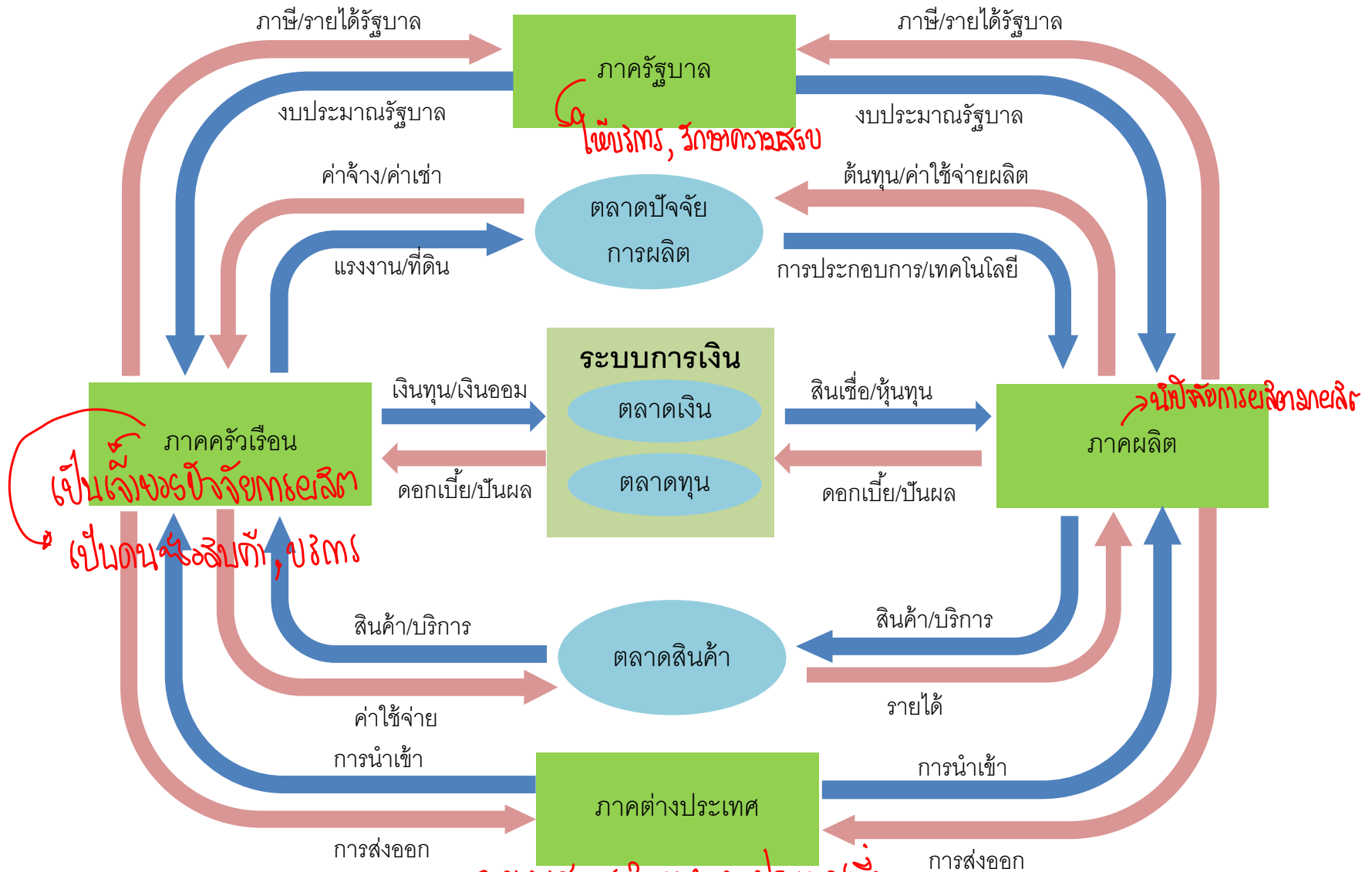
↘ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเมื่อผลิตเพิ่ม
อีก 1 unit

Homo economicus

มนุษย์เป็นสัตว์เศรษฐกิจ

- ตัดสินใจบนข้อมูลที่มีอย่างมีเหตุมีผล (rational)
- มีความเห็นแก่ตัว (selfish)
- มักตอบสนองต่อแรงจูงใจ (incentive)
- บรรทัดฐาน (norm) → critical mass
- การแลกเปลี่ยนทำให้สวัสดิการดีขึ้น

ระบบเศรษฐกิจ → ช่วยต่อๆกันลงกันแบ่งทำ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจของ 2 ประเทศที่ลงทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกัน

ระบบเศรษฐกิจ 3 ประเภท

ระบบแบบไม่มีการวางแผน (Unplanned Economy)

- เป็นระบบเศรษฐกิจที่ไม่มีการวางแผนจากส่วนกลาง (รัฐบาล)
- เอกชนผลิตและบริโภค ตามอิสระ ถูกตัดสินใจโดยกลไกตลาด ราคาเป็นตัวกำหนด (Invisible hand) *มีทั้งข้อดีและข้อเสีย*
- นิยมเรียกว่าระบบทุนนิยม (Capitalism) หรือ ระบบเศรษฐกิจเสรีนิยม (Liberalism)

ระบบแบบมีการวางแผน (Planned Economy)

- เป็นระบบเศรษฐกิจที่วางแผนจากส่วนกลาง (รัฐบาล)
- รัฐบาลเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต และกำหนดว่าผลิตอะไร อย่างไร ให้ใคร
- นิยมเรียกว่าระบบสังคมนิยม (Socialism) หรือ สังคมนิยมภาคบังคับ (Authoritarian socialism)

ระบบเศรษฐกิจ 3 ประเภท

ระบบแบบผสม (Semi-Planned Economy)

- เป็นระบบเศรษฐกิจที่รัฐบาลและเอกชน วางแผนร่วมกัน หรือ บางส่วน รัฐบาลวางแผน บางส่วนเอกชนวางแผน *→ ออโต้, ของที่ทุกคนต้องใช้บ้าง (สินค้าจำเป็น)*
- ปัจจัยการผลิตบางอย่างเป็นของ รัฐบาล บางอย่างเป็นของเอกชน
- นิยมเรียกว่าระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy)

ปัจจุบันประเทศในโลกทั้งหมดเป็นแบบ
ผสม แตกต่างกันที่ขนาดการควบคุม

ข้อพึงระวังในการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์

ความหลงผิดในองค์ประกอบ (fallacy of composition)

การเข้าใจผิดว่าส่วนย่อยเป็นจริง ส่วนใหญ่จะจริงด้วย

เข้าใจผิดว่า ถ้าทุกคนรวย → ถ้าโลกนี้รวย → จริงขึ้นอยู่ด้วย เศรษฐกิจ , การเมือง , ๙๓

ความหลงผิดในการวิภาค (fallacy of division)

การเข้าใจผิดว่าส่วนใหญ่อันหนึ่งจริงแล้วส่วนย่อยจะจริงด้วย

ความหลงผิดในสาเหตุ (fallacy of false causes)

การเข้าใจผิดสรุปเอาสิ่งที่ไม่ใช่เหตุมาเป็นเหตุ

น้ำขึ้นเรือขึ้นเพราะ เรือขึ้นน้ำ